

Laidiens: 28.09.2018., Nr. 192
Oficiālās publikācijas Nr.: 2018/192.12

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 156

Rīgā 2018. gada 26. septembrī

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 44 3. p.)

Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Maksājumu pakalpojumu
un elektroniskās naudas likuma
35. panta otro daļu, 38. panta pirmās daļas 1. punktu
un 48. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi" (turpmāk tekstā – noteikumi) nosaka:
 - 1.1. licencētas maksājumu iestādes pašu kapitāla prasības aprēķināšanas kārtību;
 - 1.2. aktīvus, kādos maksājumu iestāde un elektroniskās naudas iestāde (turpmāk tekstā abas kopā – iestāde) drīkst ieguldīt no maksājumu pakalpojumu izmantotājiem vai cita maksājumu pakalpojumu sniedzēja saņemto naudu, ja nākamās darba dienas beigās pēc šīs naudas saņemšanas dienas tā vēl nav ieskaitīta saņēmēja kontā vai nosūtīta citam maksājumu pakalpojumu sniedzējam un nav ieskaitīta atsevišķā kontā bankā, kā arī naudu, kas saņemta apmaiņā pret emitēto elektronisko naudu;
 - 1.3. Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (turpmāk tekstā – Komisija) iesniedzamo iestādes pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas kārtību.
2. Noteikumi ir saistoši Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likumā (turpmāk tekstā – likums) noteiktajā kārtībā reģistrētajām un licencētajām iestādēm.
3. Noteikumi izstrādāti, lai iegūtu informāciju uzraudzības funkciju veikšanai, un tiks izmantoti statistikas pārskatu sagatavošanai.
4. Noteikumos lietotie termini:
 - 4.1. atbilst likumā un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulā (ES) Nr. 575/2013 par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012, (turpmāk tekstā – Regula Nr. 575/2013) lietotajiem terminiem;
 - 4.2. ISIN kods – attiecīgā vērtspapīra 12 zīmju kods, ko saskaņā ar starptautisko standartu ISO 6166 "ISIN kodi" piešķirjis Nacionālo numerācijas aģentūru asociācijas dalībnieks vai pilnvarnieks;
 - 4.3. nerezidenti, rezidenti, centrālā banka – atbilst Latvijas Bankas normatīvajos noteikumos "Monetāro finanšu iestāžu "Mēneša bilances pārskata" sagatavošanas noteikumi" lietotajiem terminiem.
5. Pārskatu pozīciju saturs un novērtēšana atbilst Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumam, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi.
6. Pārskatos lietojamā naudas vienība ir *euro*.
7. Licencēta iestāde, izņemot maksājumu iestādi, kas sniedz vienīgi maksājuma ierosināšanas pakalpojumu vai konta informācijas pakalpojumu, sagatavo šādus pārskatus:
 - 7.1. "Iestādes bilances pārskatu" (1. pielikums);
 - 7.2. "Iestādes peļņas vai zaudējumu aprēķinu" (2. pielikums);
 - 7.3. "Iestādes pašu kapitāla un tā pietiekamības aprēķinu" (3. pielikums);
 - 7.4. "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums).
8. Licencēta maksājumu iestāde, kas sniedz vienīgi maksājuma ierosināšanas pakalpojumu, sagatavo 7.1., 7.2. un 7.3. punktā minētos pārskatus.
9. Licencēta maksājumu iestāde, kas sniedz vienīgi konta informācijas pakalpojumu, sagatavo 7.1. un 7.2. punktā minētos pārskatus.
10. Reģistrēta iestāde sagatavo 7.1., 7.2. un 7.4. punktā minētos pārskatus.

II. Regulējošās prasības

11. Licencēta maksājumu iestāde aprēķina pašu kapitāla prasību, izmantojot šādu formulu:

PK = k x ks, kur:

PK – pašu kapitāla prasība;

k – koeficients ir vienāds ar:

a) 0,5 – ja maksājumu iestāde sniedz tikai likuma 1. panta 1. punkta "f" apakšpunktā minēto maksājuma pakalpojumu,

b) 1 – ja maksājumu iestāde sniedz jebkuru no likuma 1. panta 1. punkta "a", "b", "c", "d" vai "e" apakšpunktā minētajiem maksājumu pakalpojumiem;

ks – kopsumma, kuru veido turpmāk minēto lielumu summa:

a) 4,0 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, ja tā nepārsniedz 5 miljonus *euro*,

b) 2,5 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 5 miljonus *euro*, bet nepārsniedz 10 miljonus *euro*,

c) 1 procents no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 10 miljonus *euro*, bet nepārsniedz 100 miljonus *euro*,

d) 0,5 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 100 miljonus *euro*, bet nepārsniedz 250 miljonus *euro*,

e) 0,25 procenti no iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējās aritmētiskās vērtības mēnesī, kas pārsniedz 250 miljonus *euro*.

12. Ja licencēta maksājumu iestāde nav darbojusies pilnus 12 kalendāra mēnešus, veikto maksājumu vidējo aritmētisko vērtību mēnesī nosaka no kalendārā mēneša, kad tā faktiski sākusi sniegt maksājumu pakalpojumus.

13. Likuma 38. panta pirmās daļas 1. punktā minētie droši, likvidi, zema riska aktīvi ir šādi neapgrūtināti aktīvi:

13.1. nauda kasē;

13.2. ieguldījumi parāda vērtspapīros, kas atbilst kredītkvalitātes pakāpei no 0 līdz 2 saskaņā ar Eiropas Komisijas Īstenošanas 2016. gada 7. oktobra Regulu (ES) 2016/1799, ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus par ārējo kredītnovērtēšanas institūciju veiktu kredītnovērtējumu kartēšanu attiecībā uz kredītrisku saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 136. panta 1. un 3. punktu;

13.3. ieguldījumi tādos ieguldījumu fondos Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma izpratnē, kuri saskaņā ar fonda prospektu veic ieguldījumus vienīgi šo noteikumu 13.2. punktā minētajos vērtspapīros.

III. Pārskatu sagatavošana

14. Sagatavojot "Iestādes bilances pārskatu" (1. pielikums):

14.1. 1541. pozīcijā "t.sk. ar maksājumu pakalpojumiem saistītie īstermiņa aizdevumi (kredīti)" uzrāda iestādes piešķirtos kredītus saskaņā ar likuma 37. pantā noteikto;

14.2. 1700. pozīcijā "Nauda" norāda iestādes naudu kasē un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm;

14.3. sadaļas "Iespējamās saistības":

14.3.1. 3100. pozīcijā "12.1. Galvojumi (garantijas)" norāda iestādes izsniegtos galvojumus (garantijas);

14.3.2. 3200. pozīcijā "12.2. Iespējamās saistības maksājumu izpildei" uzrāda visas neatsaucamās saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem, kas iestādei ir saistošas maksājumu izpildē;

14.3.3. 3300. pozīcijā "12.3. Pārējās iespējamās saistības" norāda pārējās iespējamās saistības, t.sk. aktīvus, kas ieķīlāti trešo personu saistību izpildes nodrošināšanai.

15. Ja "Iestādes bilances pārskata" kādā no posteņiem "Pārējie" uzskaites vērtība pārsniedz 10 procentus no aktīvu kopsummas, iestāde sniedz Komisijai rakstveida informāciju, atklājot attiecīgās pozīcijas saturu un summas.

16. Sagatavojot "Iestādes peļņas vai zaudējumu aprēķinu" (2. pielikums):

16.1. 1011. pozīcijā "t.sk. bruto ieņēmumi, kas saistīti ar maksājumu iestādes pakalpojumu sniegšanu" maksājumu iestāde norāda visu veidu ieņēmumus, kurus tā saņem maksājumu pakalpojumu sniegšanas ietvaros;

16.2. 1012. pozīcijā "t.sk. bruto ieņēmumi, kas saistīti ar elektroniskās naudas iestādes pakalpojumu sniegšanu" norāda visu veidu ieņēmumus, kurus elektroniskās naudas iestāde saņem elektroniskās naudas pakalpojumu un, ja tādi ir, maksājumu pakalpojumu sniegšanas ietvaros.

17. Sagatavojot "Iestādes pašu kapitāla un tā pietiekamības aprēķinu" (3. pielikums), ievēro šādas prasības:

17.1. 100. pozīcijā "Pirmā līmeņa pamata kapitāls kopā" kopsumma ir lielāka vai vienāda ar 75% no 300. pozīcijā "Pirmā līmeņa kapitāls" norādītās vērtības;

17.2. 200. pozīcijā "Pirmā līmeņa papildu kapitāls kopā" kopsumma ir mazāka vai vienāda ar 1/3 no 100. pozīcijā "Pirmā līmeņa pamata kapitāls kopā" norādītās vērtības;

17.3. 400. pozīcijā "Otrā līmeņa kapitāls" kopsumma ir mazāka vai vienāda ar 1/3 no 300. pozīcijā "Pirmā līmeņa kapitāls" norādītās vērtības;

17.4. 700. pozīciju "Pašu kapitāla pārsniegums pār elektroniskās naudas iestādes minimālo sākotnējo kapitālu" iekļauj aprēķinā, ja elektroniskās naudas iestāde sniedz maksājumu pakalpojumus;

17.5. 700., 800. un 900. pozīciju neaizpilda licencēta maksājumu iestāde, kas sniedz vienīgi maksājuma ierosināšanas pakalpojumu.

18. Sagatavojot "Iestādes pārskatu par klientu līdzekļiem" (4. pielikums):

18.1. kredītiestādes vai centrālās bankas (turpmāk – banka) nosaukumu norāda kā astoņu simbolu bankas SWIFT kodu atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 9362:2009 "Banku biznesa identifikācijas kodi";

18.2. valsts kodu norāda atbilstoši starptautiskajam standartam ISO 3166 "Valstu un to teritoriālā iedalījuma vienību nosaukumu kodi";

18.3. aktīvus un saistības, kuras iestādei rodas maksājumu pakalpojumu sniegšanas vai elektroniskās naudas iestādes pakalpojumu sniegšanas ietvaros, atspoguļo, attiecīgās pozīcijas iedalot kategorijā – likvidi vai apgrūtināti. Par apgrūtinātiem aktīviem atzīst tādus aktīvus, kuri tiešā vai netiešā veidā ir iekļāti vai uz kuriem attiecas vienošanās par jebkāda veida darījumu nodrošināšanu ar depozītu vai cita veida ķīlu;

18.4. 2. pozīcijā "Prasības pret bankām maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai" norāda prasības pret kredītiestādēm, kurām nav konstatēta noguldījumu nepieejamība, un centrālajām bankām, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai, ievērojot likuma 38.¹ panta prasības;

18.5. 3. pozīcijā "Prasības pret bankām emitētās elektroniskās naudas saistību nodrošināšanai" norāda prasības pret kredītiestādēm, kurām nav konstatēta noguldījumu nepieejamība, un centrālajām bankām, ar kurām noslēgts līgums par atsevišķa konta izmantošanu naudas, kas saņemta apmaiņā pret elektronisko naudu, glabāšanai, ievērojot likuma 38.¹ panta prasības;

18.6. 6. pozīcijā "Prasības pret maksājumu iestādēm maksājumu izpildei" norāda prasības pret maksājumu iestādēm, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai;

18.7. 7. pozīcijā "Prasības pret elektroniskās naudas iestādēm maksājumu izpildei" norāda prasības pret elektroniskās naudas iestādēm, ar kurām iestāde noslēgusi līgumu par atsevišķa konta izmantošanu maksājumu pakalpojumu nodrošināšanai;

18.8. 8. pozīcijā "Prasības pret elektroniskās naudas emitentiem" norāda prasības pret elektroniskās naudas emitentu vai tā pārstāvi, kuras iestādei rodas savu klientu vārdā, turot cita emitenta emitēto elektronisko naudu;

18.9. 9. pozīcijā "Pārējās prasības, kas saistītas ar maksājumu izpildi" norāda prasības pret maksājumu iestādes pārstāvjiem un citām personām, ar kurām noslēgti sadarbības līgumi maksājumu pakalpojumu izpildei;

18.10. 10. pozīcijā "Pārējās prasības, kas saistītas ar elektroniskās naudas emisiju" norāda prasības pret elektroniskās naudas iestādes pārstāvjiem un citām personām, ar kurām noslēgti līgumi elektroniskās naudas emisijas pakalpojumu nodrošināšanai;

18.11. 12. pozīcijā "Saistības pret maksājumu pakalpojumu izmantotājiem" norāda iestādes saņemto naudu, ja nākamās darba dienas beigās pēc šīs naudas saņemšanas dienas tā vēl nav ieskaitīta saņēmēja kontā vai nosūtīta citam maksājumu pakalpojumu sniedzējam;

18.12. 13. pozīcijā "Saistības pret elektroniskās naudas turētājiem" norāda apgrozībā esošās elektroniskās naudas daudzumu, kas elektroniskās naudas iestādei veido finanšu saistības pret elektroniskās naudas turētājiem;

18.13. 16. pozīcijā "Iepriekšējos 12 mēnešos veikto maksājumu vidējā aritmētiskā vērtība" norāda vērtību, kas aprēķināta, iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā veikto maksājumu vērtību dalot ar 12. Ja maksājumu iestāde nav darbojusies pilnus 12 kalendāra mēnešus, šajā pozīcijā norāda veikto maksājumu vidējo aritmētisko vērtību no kalendārā mēneša, kad tā faktiski sākusi sniegt maksājumu pakalpojumus;

18.14. 17. pozīcijā "Veikto maksājumu kopējais apmērs maksājumu pakalpojumu sniegšanas ietvaros" norāda iestādes veikto maksājumu kopējo apmēru no pārskata gada sākuma līdz attiecīgā ceturkšņa pēdējam datumam;

18.15. 18. pozīcijā "Ar elektronisko naudu veikto maksājumu kopējais apmērs" norāda maksājumu kopējo apmēru, ko iestāde ir veikusi ar savu emitēto elektronisko naudu no pārskata gada sākuma līdz attiecīgā ceturkšņa pēdējam datumam;

18.16. 19. pozīcijā "Apgrozībā esošās elektroniskās naudas vidējais apmērs" norāda no elektroniskās naudas emitēšanas izrietošo elektroniskās naudas iestādes finanšu saistību vidējo aritmētisko vērtību, kas aprēķināta atbilstoši likuma 1. panta 2.³ punkta prasībām. Ja elektroniskās naudas iestāde nav darbojusies pilnus sešus kalendāra mēnešus, šajā pozīcijā norāda apgrozībā esošās elektroniskās naudas vidējo apmēru no elektroniskās naudas emisijas uzsākšanas dienas;

18.17. 20. pozīcijā "Atpirktās elektroniskās naudas kopējais apmērs" norāda elektroniskās naudas iestādes atpirktās elektroniskās naudas kopējo apmēru no pārskata gada sākuma līdz attiecīgā ceturkšņa pēdējam datumam.

IV. Pārskatu iesniegšana

19. Licencēta iestāde sagatavo šo noteikumu:

19.1. 7. vai 8. punktā minētos pārskatus par stāvokli katra ceturkšņa pēdējā datumā un iesniedz Komisijai līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam;

19.2. 9. punktā minētos pārskatus par stāvokli 30. jūnijā un 31. decembrī un iesniedz Komisijai līdz pārskata datumam sekojošā mēneša 15. datumam.

20. Reģistrēta iestāde sagatavo šo noteikumu:

20.1. 7.1. un 7.2. punktā minēto pārskatu par stāvokli 30. jūnijā un 31. decembrī un iesniedz Komisijai līdz pārskata datumam sekojošā mēneša 15. datumam;

20.2. 7.4. punktā minēto pārskatu par stāvokli katra ceturkšņa pēdējā datumā un iesniedz Komisijai līdz pārskata ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam.

21. Pārskatus sagatavo iesniegšanai atbilstoši Komisijas 2008. gada 14. oktobra normatīvajiem noteikumiem Nr. 146 "Elektroniski sagatavoto pārskatu iesniegšanas normatīvie noteikumi". Informāciju sniedz elektroniski XBRL (*Extensible Business Reporting Language*) faila formātā saskaņā ar Komisijas sagatavoto taksonomiju, kas publicēta Komisijas mājaslapā (www.fktk.lv). Ja respondents pārskatus nevar sagatavot XBRL faila formātā, tos var iesniegt XLSX (*Microsoft Excel Open XML*) faila formātā, aizpildot Komisijas sagatavoto XLSX failu, kas publicēts Datu ziņošanas sistēmā (<https://dati.fktk.lv>).

22. Ja Komisija konstatē, ka pārskats ir sagatavots kļūdaini, par to tiek paziņots pārskata iesniedzējam. Ja Komisija nav norādījusi citu termiņu, laboto pārskatu iesniedz ne vēlāk kā nākamajā darba dienā pēc paziņojuma par kļūdu esamību saņemšanas no Komisijas.

V. Noslēguma jautājumi

23. Noteikumi stājas spēkā 2018. gada 1. oktobrī.
24. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē Komisijas 2014. gada 15. maija normatīvie noteikumi Nr. 93 "Maksājumu iestādes un elektroniskās naudas iestādes darbību regulējošo prasību un pārskatu sagatavošanas normatīvie noteikumi".

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

- Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:
- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 16. septembra Direktīvas 2009/110/EK par elektroniskās naudas iestāžu darbības sākšanu, veikšanu un konsultatīvu uzraudzību, par grozījumiem Direktīvā 2005/60/EK un Direktīvā 2006/48/EK un par Direktīvas 2000/46/EK atcelšanu;
- 2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīvas 2015/2366/ES par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (Dokuments attiecas uz EEZ).

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāja p.i.
Juridiskā un licencēšanas departamenta direktors
G. Romeiko

1. pielikums
Finanšu un kapitāla tirgus komisijas
2018. gada 26. septembra
normatīvajiem noteikumiem Nr. 156

Iestādes nosaukums:

Iestādes bilances pārskats

_____ . gada _____
(pārskata periods)

(veselos *euro*)

Pozīcijas nosaukums	Pozīcijas kods	Uzskaites vērtība		
		Rezidenti	Nerezidenti	Kopā (1+2)
A	B	1	2	3
AKTĪVS (1100+1200+1300+1400+1500+1600+1700)	1000	X	X	
I Ilgtermiņa ieguldījumi				
1. Nemateriālie ieguldījumi	1100	X	X	
2. Pamatlīdzekļi (1210+1220)	1200	X	X	
2.1. Nekustamie īpašumi	1210	X	X	
2.2. Pārējie	1220	X	X	
3. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (1310+1320+1330+1340+1350+1360+1370+1380)	1300	X	X	
3.1. Līdzdalība radniecīgās sabiedrības kapitālā	1310			
3.2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	1320			
3.3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā	1330			
3.4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām	1340			
3.5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi	1350			
3.6. Pašu akcijas un daļas	1360	X	X	
3.7. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	1370			
3.8. Pārējie	1380	X	X	
II Apgrozāmie līdzekļi				
4. Krājumi	1400	X	X	
5. Debitori (1510+1520+1530+1540+1550+1560+1570)	1500	X	X	
5.1. Pircēju un pasūtītāju parādi	1510			
5.2. Radniecīgo sabiedrību parādi	1520			
5.3. Asociēto sabiedrību parādi	1530			
5.4. Citi debitori	1540			
t.sk. ar maksājumu pakalpojumiem saistīti īstermiņa aizdevumi	1541			
5.5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā	1550			
5.6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai	1560			
5.7. Pārējie	1570			
6. Īstermiņa finanšu ieguldījumi (1610+1620+1630+1640)	1600	X	X	
6.1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā	1610			
6.2. Pašu akcijas vai daļas	1620			
6.3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos	1630			